

ΜΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ἡ Κάρολ Μπρίλ, ἀπόφοιτος τοῦ πανεπιστημίου Τλάρελ Οὐάσιγκτον, ἔχοντας δουλέψει σὰν σερβιτόρα, συνοδὸς ἐδάφους, ναυαγοσώστρια καὶ ξεναγὸς, ἱδρυσε στὸ Σάν Φραντσίσκο τὴν ἐταιρία «Νομικὴ Ἐξυπηρέτηση γιὰ τὸ Παιδί». Εἶναι ἡ πρώτη ἐταιρία ποὺ ἀφιερώνεται ὀλοκληρωτικὰ στὴν προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ παιδιοῦ, δίνοντας στὰ «παραστρατημένα» ἐντελῶς δωρεάν νομικὲς συμβουλὲς καὶ ὑπεράσπιση σ' ὅλα τὰ δικαστήρια τῶν Η.Π.Α.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ,

Ὅταν ἡ δικηγόρος Κάρολ Μπρίλ ἔρευνοῦσε, πρὶν τέσσερα χρόνια, τὸ θέμα τῶν δικαιωμάτων τῶν φυλακισμένων, ἔκανε μιὰ πολὺ διαφωτιστικὴ ἀνακάλυψη: ὅτι ὅλοι οἱ τρόφιμοι φυλακῶν, μὲ τοὺς ὁποίους εἶχε μιλήσει, εἶχαν περάσει κάποια περίοδο τῆς παιδικῆς τους ἡλικίας μέσα σὲ κάποιο ἴδρυμα — ὀρφανοτροφεῖα κυρίως καὶ ἀναμορφωτήρια. Ἡ ἀντίδρασή της ἦταν ἄμεση. «Ἐπρεπε κάτι νὰ κάνω», λέει, «γιὰ τὴν προστασία τοῦ παιδιοῦ».

Ἔτσι, τὸ 1975, ἱδρυσε στὸν Σάν Φραντσίσκο τὴν ἐταιρία «Νομικὴ Ἐξυπηρέτηση γιὰ τὸ Παιδί», τὴν πρώτη ἐταιρία ποὺ ἀφιερώνεται ὀλοκληρωτικὰ στὴν προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ παιδιοῦ, δίνοντας στὰ «παραστρατημένα», ἐντελῶς δωρεάν, νομικὲς συμβουλὲς καὶ ὑπεράσπιση στὸ δικαστήριο. Ἡ ἐταιρία στηρίζεται οἰκονομικὰ σὲ δωρεὲς καὶ χορηγίες καὶ εἶναι ἐπανδρωμένη μὲ πέντε δικηγόρους, τέσσερις κοινωνικὲς λειτουργοὺς τρεῖς φοιτητὲς τῆς Νομικῆς κι ἓναν ψυχολόγο - σύμβουλο.

Ἡ ἐπικεφαλῆς τῆς ἐταιρίας, ἡ 30χρονη Κάρολ Μπρίλ, ἔχει σπουδάσει Νομικὰ στὸ Πανεπιστήμιο Τζόρτζ Οὐάσιγκτον καὶ στὴ Νομικὴ Σχολὴ Χάστινγκς, ἔχοντας δουλέψει παράλληλα σὰν σερβιτόρα, συνοδὸς ἐδάφους ναυαγοσώστρια καὶ ὁδηγὸς σὲ ἀξιοθέατα.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ...

Κάποτε, ὅταν ἀκόμα ἦταν φοιτήτρια, εἶχε δώσει καταφύγιο στὸ σπῆτι της σ' ἓναν παραστρατημένο, ἄστεγο παιδί 9 χρόνων. Σήμερα, μὲ τὴν ἔγκριση τοῦ ἄντρα ποὺ παντρεύτηκε ἐδῶ καὶ λίγες ἐβδομάδες, ἐξακολουθεῖ νὰ χαρίζει φιλοξενία σὲ μερικοὺς ἀπὸ τοὺς ἄστεγους νεαροὺς πελάτες της. Στὴ συνέντευξη ποὺ ἀκολουθεῖ, ἡ Μπρίλ μιλάει γιὰ τὴν προσπάθειά της ποὺ κάνει στὸ θέμα τῆς νομικῆς προστασίας τοῦ παιδιοῦ.

— Ποιὰ εἶναι ἡ κατάσταση ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ στὴ χώρα μας;

— Ἀπὸ τὴν παράδοση μεταχειριζόμαστε τὰ παιδιὰ σὰν νὰ εἶναι ἰδιοκτησία τῶν γονιῶν τους καὶ ἡ κατάσταση αὐτὴ πρέπει νὰ πάει τέλος. Τὰ παιδιὰ προστατεύονται ἀπὸ τὸν νόμο, ἀλλὰ ὁ νόμος ποὺ ἀφορᾶ στὴν προστασία τους σπάνια τηρεῖται. Γιὰ παράδειγμα, ἓνα παιδί ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάνει ἀγωγὴ ἂν ὀπιοβληθεῖ ἀπ' τὸ σχολεῖο του. Μπορεῖ νὰ κάνει ἀμβλωση χωρὶς νὰ ἔχει ὀπιοσδήποτε τὴν ἔγκριση τῶν γονιῶν του. Μπορεῖ νὰ ἔχει τὸν δικηγόρο του στὸ δικαστήριο.

— Πότε ἄρχισε ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ παιδιοῦ;

— Οὐσιαστικὰ, τὸ 1964, μὲ τὴ δίκη τοῦ Τζέρελντ Γκάλτ. Ἦταν ἓνα ἀγόρι 15 χρόνων ποὺ τὸ συνέλαβαν μὲ τὴν κατηγορία ὅτι

έκανε χυδαία τηλεφωνήματα σέ διάφορα άτομα. Φυλακίστηκε άμέσως χωρίς νά προηγηθεί δίκη και χωρίς νά υπάρχουν άποδείξεις ότι ήταν ένοχος. "Επειτα, οί γονείς του ήταν στή δουλειά τήν ώρα τής σύλληψής του και δέν ειδοποιήθηκαν καν ότι τó παιδί τους είχε φυλακιστεί.

— Ποιά ήταν ή κατάληξη αύτης τής υπόθεσης;

— Έφτασε στό Συμβούλιο Έπικρατείας και δικαιώθηκε. Έπιπλέον, σημειώθηκε ότι άν ό Γκάλτ ήταν ένήλικας θά είχε φυλακιστεί μόνο για δυό μήνες, ένώ σαν άνήλικας ή φυλάκιση πού προβλεπόταν από τόν νόμο ήταν μέχρι τά 21 του χρόνια μια τιμωρία πολύ βαρύτερη. Τό σύστημά μας για τήν άπονομή δικαιοσύνης στα παιδιά έγινε για νά τά προστατεύει και νά τά άναμορφώνει, αλλά ή άπόδοσή του είναι έντελώς αντίθετη.

— Με τί είδους υποθέσεις άσχολείται ή εταιρία σας;

— Έκπροσωπούμε τούς άνήλικους στό δικαστήριο για ότι δήποτε τούς άφορά: κακή μεταχείριση, άμέλεια, φυγή από τó σπίτι, έγκλημα. Έπίσης τούς υπερασπίζουμε στήν περίπτωση άποβολής άπ' τó σχολείο, φροντίζουμε νά πάρουν τó επίδομά τους — άν πρέπει νά πάρουν επίδομα και έξετάζουμε τά κίνητρα, όταν θέλουν νά τά κλείσουν σέ ψυχιατρείο.

— Πώς έρχονται σέ έπαφή τά παιδιά μαζί σας;

— Οί περισσότερες περιπτώσεις μās έρχονται από κοινωνικές υπηρεσίες, σχολεία, δικαστήρια ανηλικών ή ιδιώτες. "Αν και ποτέ δέν ψάχνουμε ν' άνακαλύψουμε έμεις θύματα, έχουμε κάπου 10 καινούργιους πελάτες κάθε μέρα.

— Πώς χειρίζεστε ένα θέμα όπως τήν κακοποίηση τού παιδιού άπό τούς γονείς;

— Δυστυχώς, σ' αύτò τó θέμα γονείς και Πολιτεία στέκουν σαν αντίδικοι. "Αν άποφασιστεί ότι πρέπει τó παιδί νά γυρίσει στό

σπίτι του, τότε έχουν κερδίσει τή δίκη οί γονείς. "Αν άποφασιστεί ότι τó παιδί θά μπει σέ ίδρυμα, έχει κερδίσει ή Πολιτεία. Και τó παιδί βρίσκεται στή μέση, άνυπεράσπιστο, νά τραδιέται άπ' τίς δυό μεριές σαν λαστιχάκι. Σ' αύτò τó σημείο μπαίνουμε έμεις. Είμαστε πάντα υπέρ τού παιδιού, χωρίς νά είμαστε έναντίον κανενός. Προσπαθούμε νά βρούμε μια λύση για τó πρόβλημα τού παιδιού πού νά βολεύει και τούς γονείς.

— Και στις περιπτώσεις πού τó παιδί παραμελείται άπ' τούς γονείς του τί κάγετε;

— "Αν τó παραμελούν άπλώς, χωρίς νά τó κακοποιούν, φροντίζουμε νά βοηθήσουμε τήν κατάσταση πριν έξελιχθεί άσχημα. "Αν, ως πούμε, υπάρχουν τέσσερα παιδιά σ' ένα σπίτι όπου ή μητέρα εργάζεται και δέν έχει σύζυγο, για νά τή βοηθήσει νά τά βγάλει πέρα, μποδει νά μη χρειάζεται τίποτα περισσότερο από τó νά στείλουμε μια οικιακή βοηθό νά δώσει ένα χέρι. Ναι, ξέρω, ή οικιακή βοηθός κοστίζει από 600 μέχρι 1.000 δολάρια τόν μήνα. "Αλλά κοστίζει πολύ περισσότερο τó ν' αφήσεις μια οικογένεια νά διαλυθεί. Στα ιδρύματα τó κάθε παιδί στοιχίζει 500 δολάρια τó μήνα, συχνά πολύ περισσότερο. "Η Νέα "Υόρκη μόνο ξοδεύει, για νά έξασφαλίσει θετούς γονείς στα όρφανά και τά παραστρατημένα 300 έκ. δολλ. τó χρόνο. "Ετσι τó νά πληρώσουμε έμεις για μια άνάγκη πού έχει ή οικογένεια τού παραμελημένου παιδιού είναι μια αντιμετώπιση και πιό οικονομική και ίσωτήρια, πιθωνώς, για δυό - τρεις ανθρώπινες ύπάρξεις.

— Τι γνώμη έχετε για τόν θεσμό τών θετῶν οικογενειῶν;

— "Υπάρχουν παιδιά πού είναι τώρα 15 χρονών και ζούν με θετές οικογένειες από τότε πού ήταν 5. Σ' αύτò τó διάστημα έχουν αλλάξει κάπου 5 - 6 οικογένειες κι έχουν καταλήξει νά μὴν έμπιστεύονται κανένα, νά μὴν μπορούν νά κάνουν δεσμό με κανένα. Δέν έχουν τó παραμικρό αίσθημα ασφάλειας και νομίζουν ότι δέν έχουν καμιά άξία. "Η κατα-

στροφή τῆς προσωπικότητάς τους είναι μεγαλύτερη ἀπὸ κείνη πού θά περίμενε κανεὶς ἂν ἔμεναν μὲ γονεὶς πού τὰ παραμελοῦσαν — ἀλλὰ ὄχι βέβαια μὲ γονεὶς πού τὰ κακοποιοῦσαν.

— Ἐρχονται καμιά φορά τὰ παιδιά σέ σᾶς μὲ δική τους θέληση;

— Μερικὲς φορές, ναί. Κάποτε μπήκε στὸ γραφεῖο μου ἓνα παιδί λέγοντας: «Θέλω τὰ πολιτικά μου δικαιώματα!» Ἦταν χοντρός, λίγο χαζούλης ἀλλὰ ὄχι τρελλός. Ζούσε ἀπὸ ἓνα χρόνο, μαζί μὲ τὸν ἀδελφό του σ' ἓνα θετὸ σπίτι καὶ ἡ θετή του μητέρα τοὺς ἀγαποῦσε καὶ τοὺς δυό. Στὸ σχολεῖο τὰ πήγαινε καλά, ἂν καὶ δὲν εἶχε φίλους. Τώρα ὁμως, μιὰ κοινωνικὴ λειτουργὸς ἦταν γιὰ δέσιμο καὶ ὄχι αὐτός. «Ἐγὼ ἔχω αἰσθήματα» εἶπε. «Δὲν εἶμαι ἓνα κουτάκι πού τὸ παίρνεις ἀπὸ δῶ καὶ τὸ βάζεις ἐκεῖ. Ἡ κοινωνικὴ λειτουργὸς μπορεῖ νὰ πάει τὴ βολίτσα μου στὸ ἴδρυμα, ἀλλὰ ὄχι ἐμένα». Κάναμε προσφυγὴ στὸ δικαστήριο καὶ καταφέραμε νὰ ἀποσύρουμε τὴν ἀπόφαση. Τὸ παιδί αὐτὸ γύρισε πάλι στὸ σπίτι του καὶ τὰ πάει μιὰ χαρά.

— Ποιὰ ἦταν μιὰ ἄλλη ἀπὸ τίς τελευταῖες ἐπιτυχίες σας;

— Ἡ περίπτωση ἐνὸς παιδιοῦ πού εἶχε δυσλεξία. Τὸ δικαστήριο τοῦ ἀρνήθηκε τὸ ἐπίδομα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων γιὰ ἀναπηρία. Ἀλλὰ ἐμεῖς μπορέσαμε ν' ἀποδείξουμε ὅτι ὅταν ἡ δυσλεξία εἶναι σοβαρῆς μορφῆς δὲ διαφέρει, σὰν ἀναπηρία, ἀπὸ τὴν τύφλωση. Τὸ παιδί δὲν μπορούσε οὔτε νὰ διαβάσει οὔτε νὰ μάθει τίποτα. Αὐτὴ ἦταν μιὰ δύσκολη ὑπόθεση. Ἀλλὰ τὴν κερδίσαμε καὶ τὸ παιδί πήρε τὰ χρήματα πού χρειάζονταν γιὰ νὰ φοιτήσῃ σὲ εἰδικὸ σχολεῖο. Ταυτόχρονα ἀνοίξαν οἱ δρόμοι γιὰ πολλὰ ἄλλα ὁμοιοπαθῆ παιδιά καὶ μποροῦν τώρα νὰ παίρνουν τὴν οικονομικὴ βοήθεια πού χρειάζονται.

— Ποιοὶ εἶναι οἱ τελικοὶ σας στόχοι;

— Κάποτε ἓνας δικηγόρος, ἀπὸ τὰ ἱδρυτικά μέλη μας, μὲ μάλωσε λέγοντας ὅτι κά-

νω πάρα πολλά, ὅτι μπαίνω πολὺ περισσό-τερο ἀπ' ὅσο χρειάζεται στὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν. «Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ μπάζεις καὶ στὸ σπίτι σου!» μοῦ εἶπε. Καὶ πράγματι ξέρω ὅτι δὲν μπορῶ νὰ πάω ὅλα τὰ ἀπροστάτευτα στὸ σπίτι μου. Ἀλλὰ ἂν πετύχουμε τὸ σκοπὸ μας θά γίνουμε ὁ δρόμος πρὸς μιὰ καλύτερη ζωὴ γι' αὐτὰ τὰ παιδιά. Θὰ μπορέσουμε νὰ τοὺς δώσουμε τὴν εὐκαιρία νὰ δουλῆσουν, νὰ ἔχουν ἓνα σπίτι, νὰ ἔχουν μόρφωση. Δὲν ὄνειρεύομαι μιὰ οὐτοπία, ἀλλὰ ἓνα τόπο ὅπου θά δίνεται σημασία — νομικὰ καὶ κοινωνικὰ — στὴν ὑπαρξὴ τοῦ παιδιοῦ.

SUE ELLEN

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ Ο ΜΟΝΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ;

ΤΟ ΘΕΜΑ ΔΙΧΑΖΕΙ ΤΟΝ ΑΡΕΙΟ ΠΑΓΟ

Ἡ τεκνοποιία εἶναι ἢ δὲν εἶναι ὁ μόνος σκοπὸς τοῦ γάμου; Τὸ θέμα αὐτὸ δίχασε τὸν Ἀρειο Πάγο, κατὰ τὴν ἐκδίκαση αἰτήσεως ἀναιρέσεως παντρεμένης γυναίκας κατὰ ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, τὸ ὁποῖο εἶχε δεχθεῖ ἀγωγή διαζυγίου τοῦ συζύγου της, μὲ τὸ λόγο, ὅτι τοῦ εἶχε κρύψει πάθησή της πού δὲν τῆς ἐπέτρεπε νὰ κάνει παιδιὰ.

Τέσσερα μέλη τοῦ τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου τάχθηκαν ὑπὲρ τῆς ἀναιρέσεως καὶ τρία μὲ τὴν ἀποψη τοῦ ἐφετείου.

Ἡ ἀπόφαση τοῦ ἐφετείου ἀναφέρει, ὅτι ἂν ὁ σύζυγος ἤξερε τὴν πάθησή της γυναίκας του (μεγάλια ἰνομώματα) πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο, δὲν θά ἀποφάσιζε νὰ τὴν παντρευθεῖ καὶ ὅτι ἡ σύζυγος εἶχε παραβεῖ τὴν ὑποχρέωσή της νὰ διαφωτίσει τὸν ἄντρα της, πού εἶχε «τὴν προσδοκία γονίμου γάμου».

Ἡ ὑπόθεση δικάστηκε, κατὰ παραπομπή, στὴν ὀλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου. Στὴν ἀγρευσηὶ του ὁ εἰσαγγελέας πρότεινε νὰ ἀπορριφθεῖ ἡ αἴτηση ἀναιρέσεως καὶ τὸ δικαστήριο ἐπιφυλάχθηκε νὰ ἐκδώσει τὴν ἀπόφασή του.